

	<h2 style="color: blue;">СИЛАБУС</h2> <h3 style="color: blue;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИКА БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ»</h3> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.п.н., доцент Бєлкін Ігор Володимирович
Контактна інформація лектора (e-mail)	belkin@vsau.vin.ua , belkinvn82@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Етика бізнесу та управління» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 22 год.; практичні заняття - 18 год., самостійна робота - 80 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Українська мова та етнологія», «Історія України», «Іноземна мова», «Загальні правові засади та академічна доброчесність».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Теорія організацій», «Менеджмент і адміністрування».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Етика бізнесу та управління» – це дисципліна, яка виникла на стику етики і психології. Об'єктом етики ділового спілкування є ділове спілкування, а предметом – його моральний та психологічний аспекти, етичні та психологічні механізми. Навчальна дисципліна формує у здобувачів систему теоретичних та практичних знань про етику бізнесу та управління як вагомому складову ринкового процесу та практичних навичок використання прийомів етикету, інструментарію, методів і рішень для забезпечення успіху підприємства на цільовому ринку. Вивчення навчальної дисципліни передбачає: предмет, метод та форму спілкування, з'ясування ролі ділового етикету в системі управління підприємством; засвоєння теоретичних основ

дисципліни; опанування техніки ділового спілкування; формування розуміння та навичок в сфері спілкування в бізнесі для ефективного прийняття рішень і забезпечення успішного функціонування підприємства на ринку.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Етика бізнесу та управління» є отримання знань про моральні вимоги до стосунків ділових людей, про сучасні технологічні вимоги до основних форм ділового спілкування – бесід і переговорів, службових нарад тощо; про моральні принципи, норми і правила ділового етикету.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни «Етика бізнесу та управління» є опанування: теоретичної та практичної підготовки з питань: – отримання комплексу знань про предмет і специфіку етики бізнесу; – ознайомлення з основними підходами й концепціями етики бізнесу; – ознайомлення з міжнародними принципами етики бізнесу; – вивчення стану вітчизняної ділової культури й тенденцій її розвитку; – ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами корпоративної культури й корпоративної етики; – отримання навичок ведення переговорів із діловими партнерами; – сприяння засвоєнню основних правил ділового спілкування та етикету; – забезпечення інформацією про норми ділової поведінки, прийняті в міжнародній діловій спільноті.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК).

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності (СК):

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПР 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Етика бізнесу як навчальна дисципліна.	2	-	5
2.	Історія розвитку та принципи ділового етикету.	2	2	10
3.	Основи етичної поведінки.	2	2	10
4.	Імідж ділової людини.	2	2	10
5.	Корпоративна культура і корпоративна етика.	2	2	10
6.	Організація та проведення ділових переговорів.	2	2	10
7.	Психологія ділового спілкування.	2	2	5
8.	Норми економічної етики.	2	2	5
9.	Етичні засади бізнесу.	2	2	5
10.	Адміністративна етика.	2	2	5
11.	Етика підприємництва.	2	-	5
	Разом:	22	18	80

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	50	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	10	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	10	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		80		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бенедикт Спіноза. Етика. *Андронум*. 2020. 210 с.
2. Вознюк Н. Етика. *Центр навчальної літератури*. 2019. 300 с.
3. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури. Навчальний посібник. *Центр навчальної літератури*. К. 2019. 168 с.
4. Пентилюк М., Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення. *Центр навчальної літератури*. 2019. 224 с.
5. Ткаченко О. В. Професійна етика та психологія спілкування в ресторанному господарстві. *Світ книг*. 2020. 98 с.
6. Тягунова Н. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно-модульний курс. *Центр навчальної літератури*. К. 2019. 118 с.
7. Чистіліна Т. Етика та естетика. *Центр навчальної літератури*. 2019. 304 с.

Додаткова література

1. Белкін І.В. Професійна підготовка менеджера маркетингових комунікацій на основі ділових ігор. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. №15. С. 31-37.
2. Белкін І.В. Особливості вірусного маркетингу, бенчмаркінгу та соціально відповідального маркетингу як перспективних напрямків на ринку. *Економіка та суспільство*. Випуск 37. Одеса. 2022. С. 195-202.
3. Белкін І.В. Естетика та дизайн товарів в умовах сьогодення. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 11 (39). С. 764-776.
4. Белкін І.В., Гонтарук Я.В., Трапаїдзе С.М. Культурна етика ділового спілкування як основа взаємодії між основними учасниками на ринку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 3 (36). С. 45-49.
DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.36-7>
5. Белкін І.В., Трапаїдзе С.М. Сучасні тенденції розвитку маркетингу у туризмі. Актуальні питання в сучасній науці. 2023. № 11 (17). С. 43-59.
DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11\(17\)-43-59](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11(17)-43-59)
6. Белкін І.В., Логоша Р.В., Трапаїдзе С.М. Проблеми стратегічного планування на підприємствах України та можливі шляхи їх подолання. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка. 2022. Вип. 13. С. 72-77.
7. Белкін І.В. Використання сучасних технологій маркетингу у сфері ринку освітніх послуг. *Актуальні питання в сучасній науці*. 2023. № 2 (8). С. 22-33. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2\(8\)-22-33](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2(8)-22-33)
8. Германюк Н.В. Соціальна відповідальність у бізнес-діяльності. *International Scientific Conference "Innovative Potential of Socio-Economic Systems: the Challenges of the Global World"*, Part I, (Lisbon, Portugal, Dec. 22th, 2017). - Lisbon: Baltija Publishing, 2017. - P. 14-17.
9. Логоша Р.В., Козловська Л.М. Механізм реалізації маркетингової стратегії просування біопрепаратів в Internet-торгівлі. *Наукові інновації та*

передові технології. 2023. № 10 (24). С. 441-453.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-10\(24\)-441-453](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-10(24)-441-453)

10. Логоша Р.В., Дяченко М.В. Зарубіжний досвід застосування методів державного регулювання інноваційного розвитку АПК. *Формування ринкових відносин в Україні*. № 1 (260). 2023. С. 52-59.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7786997>

11. Мазур К.В., Лиманець А.Л. Особливості використання нейромаркетингу для впливу на поведінку споживачів. *Механізм регулювання економіки*. 2024. № 2 (104). С. 92-95.

DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2024.104.14>

12. Мазур К.В., Алексєєва О.В., Бердоус С.С. SMART-спеціалізація як стратегічний чинник розвитку підприємництва. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. Вип. 1 (10). С. 112-118.

13. Belkin Igor Vladimirovich. Ethics of pedagogical communication in the context of the student development of science. *Colloquium-journal* 2021. № 15 (102). Część 3. P. 37-42.

14. Belkin Igor Vladimirovich. Religion and modern education in Ukraine: characteristic aspects of interaction. *Colloquium-journal*. 2021. № 14 (101). Część 3. P. 36-40. (с. 37).

Інформаційні ресурси

1. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).

<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/pochatok-roboty-2/>

2. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/top10-pravil-biznesetiki-yakimi-nehtuyut-v-ukrayini.html>

3. <https://theukrainians.org/etyka-u-biznesi/>

4. https://pidru4niki.com/1931071039686/etika_ta_estetika/etika_biznesu

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	5
4	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 1	30

Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15
7	Виконання самостійної роботи	10
Всього за атестацію 2		30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності.	10
	Підсумкове тестування (залік)	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилення на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни